

Liquor mi-
rabilis.

augeri, crescere, & multiplicari videntur, haud multum à veritate ipsos deviare quis opinetur. Unius profectò liquoris, quem rarissimi Naturæ indagatores possident, etiam compactissima Metalla, & lapides durissimi in aquam simplicem, seu communem resolveri possunt, id quod omnino manifestat, ejusmodi rerum materiam primam fuisse aquam, cum unumquodque ex eo primum existisse credatur, in quod post destructionem, & resolutionem revertitur. Alcinoi apologum ex anilibus fabulamentis depromptum non refero, sed rem verissimam, quæ, licet imperitis, & in rerum Naturâ minimè versatis fieri verisimilis nunquam possit, facili tamen negotio, etiam oculis ipsis, demonstratione infallibili subjicitur, & in conspectum producitur.

Lux.

Postremum diei primi opus est Lux ab Omnipotente Creatore, tanquam forma infusa materiæ illi tenebris obductæ, & repleta, ex qua Sol, Lunamque cum reliquis Planetis, Stellis, & corporibus astralibus jussu Divino postea die quarto produisse statuunt, & ex ipso Textu Sacro asserunt. Sic Luce, sive Essentiâ & Formâ internâ illustravit Creator informem materiam, crassitiam suâ tenebrosam & luce carentem, ac tenebras à luce segregavit, illas noctem, hanc diem appellans, quæ naturâ & proprietatibus suis externis internam Lucem & tenebras manifestè satis demonstrant, & miseris mortales docent, in quantis tenebris luce internâ privati versentur. Utinam hæc considerantes à Creatore nostro indefessis precibus contenderemus, ut in animâ nostrâ miserâ, & in tenebras illas Primorum Parentum nostrorum inobedientiâ & lapsu præcipitatâ lucem amissam demò creet, sicut primigeniam illam lucem in materiâ illâ informi creavit. Si Fiat illud tantum pronuntiaverit mox in animabus nostris ad Lucem internam aspirantibus omnes tenebræ discutientur, & dispellentur.

Chaos.

Hic Dies primus fuit, quo Cælum & Terra, Lux & Tenebræ, Nox & Dies divino mandato prodierunt; Chaos nimirum illud, de quo *Alstedius lib. 13. Encyclopediæ, Physices autem part. 1. cap. 1.* ita disserit. Chaos illud, quod Deus in principio produxit, Cælum, & Terram complectens, seu Materia Prima est illud Ens, è quo corpus Naturale, quâ Naturale constat. Nec huic Sententiæ obstat, quod Mundus factus sit ex Nihilo. Nam omnia sunt è Nihilo immediate, ut Spiritus creati, & Materia Prima, vel mediatè, ut corpora, quæ producta sunt & velut educta ex Materiâ Primâ, quam Chaos appellari diximus. Chaos illud est nihil aliud, quam Terra, vel Aqua igni suo vivifico, id est, Cælo prædita. Dico Terra, vel Aqua, quia Scriptura Genes. 1. docet, Terram fuisse informem, & in superficie abyssi fuisse tenebras, Spiritumque Dei incubuisse superficiei aquarum; Terram item & Aquam fuisse separata, adeoque Terram, & Aquam fuisse confusam. Hanc Terram, & Aquam quis neget radicem, matricem, & nutricem omnium rerum Sublunarium? Hæc est Aqua, quæ Hermeti dicitur Luna, & discipulis ejus Salina, fontina, virens, benedicta, viriditas, mirabilis, non madefaciens manus, Aëth, bal-

neum Diane, materia prima, perlata Crystallina, penumarium naturæ, primum ens, Illaster, hyle, terra Adamica, sperma primum. Ignis vivificus est, qui in Aquâ, & Terrâ primas tenet, ita ut sine illo ex Aquâ, & Terrâ nihil generari possit. Hic Spiritus est Cælum illud, quod omnia corpora naturalia, quotquot in hoc Mundo existunt, ad movendum, & quiescendum disponit. Hic non est Ignis comburens, sed Ignis Naturæ, virtutis, & sapientiæ, quem Hermes Solem, alii Animam Mundi, & Spiritum Universi appellant. Ex hoc Igne sive Luce facta sunt corpora cælestia, remota terrâ, & aquâ: Sed ex Aquâ, & Terra producta sunt corpora subcælestia, accedente Luce vivificâ. Hæcenus Alstedius.

SECUNDO DIE Omnipotens Architectus ad se-
parationem, & segregationem Cæli & Terræ
cum Elementis progressus Superiores ab Inferioribus Aquis segregavit, constituto Firmamento, cui nomen Cæli imposuit, ut ita duo illa aquarum genera à se invicem distinguerentur, & determinarentur. Vox Hebraica *ppr* ut plurimum per vocem Græcam *Stereoma*, & Latinam *Firmamentum* exponitur, cum tamen expansam, extensam, lateque diffusam rem potius significet, adeo ut Firmamenti vox significationi hujus Hebraicæ vocis, quæ rectius aliis expansum vel expansio dicitur, non tam aptè conveniat. Segregatione autem hæc subtilior, & tenuior Aquarum pars à Spissiore, densiore, & crassiore secreta, & remota per Firmamenti, seu potius Expansionis Creationem in loco & spatio suo certo firmata, & expansa est, ut firma in vasto, sed tamen definito suo loco commorans cum omnibus suis corporibus stabilem sedem retineret, ac virtutes ex iis effluentes in Elementa Sublunaria, terram præcipuè, infunderet. Sic Summus Architectus Aquas Superiores, id est, tenuissimam, subtilissimam, & rarissimam substantiam, subtilitate, tenuitate, & liquiditate suâ aëri sublunari longissimè antecellentem, ab Aquis Inferioribus longè densioribus, crassioribus, & impuriorebus, segregando, innumerabilibus Corporibus cælestibus sedem ac domicilium suum paravit, in quo Sublunarem Orbem crassiorum ambiente tam diu luceant, & splendore suo coruscante in terram agant, donec tandem renovatio ultima Cælum Novum, & Terram Novam dabit. Cæterum tota hæc Expansio quânam & quali materiâ constet, ipse Sacer Textus declarat, dum Superiores Aquas appellat, atque ita indicat, Aquas illas Inferioribus, quas elevatione & ascensione suâ superarunt, superiores subtilissimas, tenuissimas, rarissimas, & admodum Spirituales esse, adeoque ab Inferioribus aquis, Elementaribus nimirum, & materialibus, quoad proprietates istas, multum differre. Id quod faciliè etiam colligitur, ex tam longa astrorum, & cælestium corporum duratione, quæ indefinente luce & splendore suo igneam naturam arguunt, & ideò etiam materiam quandam possulant suæ naturæ similem, ex quâ durationis tam longæ sustentatio proficiscatur. Aquam ergo Ignem, & Ignem Aquam, qui nunquam exstinguitur, si quis materiam

Ignis vulgaris.

Ejus natura.

Aër & aqua elementa convertibilia.

Ubi unum ibi & alterum.

Vita Humana.

Vita vegetabilis.

Metalla.

Aqua Mercurialis.

teriam *Expansionis* seu *Cali* appellaret, forsân à scopo haud multum aberraret, èd quod astra cuncta ignea, & splendorem coruscantem oculis subijcientia, meri ignes in Aquâ illâ Ignem, & Igne illo Aqueo, tanquam oleo quodam, aut Spiritu ardente incombustibili, perpetuo suo nutrimento, fluitantes, & ardentes videntur, & conspiciuntur. Ignis nostri materialis & terrestri Naturam admirabilem si accurato examine expendimus, ex ipso, tanquam Cælestis illius Ignis typo & imagine, quin aliquam saltem de Igne isto Aqueo, & Aqua Ignea conjecturam facturi, nullus dubito. Ignis pinguedinem alicujus materiæ combustibilis consumendo vivens, flammam parit lucidam, & calorem foventem, qui longè alius est naturæ & proprietatis, quàm ipse ignis fervor adurens, comburens, & omnia consumens. Consumptione porro pinguedinis per flammam ex ipsa pinguedine, alimento suo, egredientem, & flammam fugientem Aquam emittit, & Aërem, pinguedinis consumptæ reliquias, & elementa illa duo in se invicem convertibilia, quæ esse, & existere nunquam possent, nisi beneficio ignis patris & generatoris excitarentur, & sine quibus ipse ignis etiam consistere nunquam valeret. Aëris profectò ventilatione perpetua ignis indiget, cui si aër subtrahatur, mox exstinguitur, ac moritur, ipsaque materia, quæ pinguedinem, alimentum ipsi necessarium subministrat, in carbonem atrum convertitur. Ubi verò aër invenitur, ibidem & aquam necessariò adesse nemo est, qui ratione pollens & sensibus præditus negare vel ausit, vel possit, quandoquidem utriusque elementi conversio quotidiana toti mundo in oculis & conspectu versatur. Si jam pinguedo illa incombustibilis esset, & exstingui non posset, etiam ignis ipse, cui materia nunquam defutura esset, sed nutrimentum perpetuum suppeteret, non evanesceret, verum corporum cælestium instar perpetua & indefinente luce & splendore coruscaret.

Vita nostra consideratio, & examen accuratius eandem materiam Cæli, non minus clarè & dilucidè nobis demonstrat, & in cognitionem nostram insinuat. An vita nostra aliud quid est, quam ignis merus & continuus in aqua pingui tam diu vivens, & ardens, quam diu nutrimentis sustentatus à morte, ultima rerum linea, non exstinguitur? Annon ita se habet etiam vita cunctorum animalium, quæ in sublunari Orbe vivunt? Num ab Igne Aqueo, & Aquâ Igneâ diversum quid est omnium vegetabilium vita vegetativa, quæ sine aqua & igne nec vegetari, nec crescere, nec fructus ferre, nec multiplicari potest? Jam Metalla ipsa, quæ Planetarum cælestium vires visceribus suis inclusas custodiunt, atque ideò Planetæ Terrestres nuncupantur, si accurate rimaverimus, & perspexerimus, quid aliud ipsa esse invenimus & dicemus, quam merum & purum putum ignem Aque Mercurioli inclusum, aut Aquam Igneam, & Ignem Aquam fortissima coagulatione in corpus redactam

am, ac ad Generis Humani usum & emolumentum à Creatore Omnipotente destinatum? Si instituti nostri ratio pateretur, ut Naturam rerum ipsam percurrere integrum esset, profectò Ignem illum Aqueum, & Aquam Igneam facili negotio in omnibus rebus creatis, seipsam offerentem, & prodentem offenderemus. Sed in Quarti Diei Operatione, ubi de astris agendum, plura de hoc Igne & Aquâ, à nonnullis Quintæ Essentiæ titulo insignita, dicendi occasio occurret.

TERTII DIEI Operatione Inferiorum
aquarum segregatione, & semotione duo Corpora ex uno produxit, & Aquam dedit, ac Terram, dum aqua in unum locum collecta terram siccam reliquit, & aptam, ut gramen, ac omnis generis herbas, frutices, & arbores produceret, vitâ suâ vegetativâ, & germinativâ, quam facultatem mandatum Divinum eodem hoc die aperuit. Indita est igitur terræ facultas, & vis seaperiendi, & movendi, ac crescendo per vitam crescentem, vegetantem, & virentem edendi omnis generis vegetabilia, quæ terrenam superficiem vestientia, & ex aqua nutrimentum capientia in aërem exeunt, & si rectè confiderentur, non nisi aqua sunt, in corpus vegetabile concreta, & seminis sui virtutibus, ac viribus induta. Inanitate igitur, & vacuitate, quibus Moyses, terram primo die deformem fuisse ait, remotis, globo terreno potestas virendi aperta, ac non sentiens vita, quæ propellendo, vegetando, & crescendo corporibus suis incrementum addit, & tamen sentiendi facultate destituitur, à Creatore concessa est. Ita quoque aperta, & in actum deducta sunt ex terrena proprietate vegetabilis & crescentis vitæ Principia illa tria, Sulphur, Mercurius, & Sal, aut ignis, & aqua, quæ in Salem, id est veram terram coalescentia omnia Vegetabilia, & Crescentia Corpora constituunt. Sal enim corpus est, quod duo priora Principia, Sulphur & Mercurius, hoc est, ignem & aquam complexu suo fovet, quandoquidem ignis, & aqua aërem continens mutuis suis actionibus coalescentia in salem abeunt, atque ita sibiipsis corpus & domicilium suum fabricantur. Sulphur seu ignis est in aqua pinguedo seu oleum illud vivificum, & particula Lucis, ex qua vita oritur. Est generator & productus Elementorum, utpote qui in pinguedine, sive oleo suo vivens & ardens aquam & aërem elementa inter se convertibilia, & commutabilia sine intermissione generat, ac producit, ac terram seu salem reliquorum matricem fabricatur. Mercurius, sive aqua, & aër, aut aqua in aëre, & aër in aqua, filius est Sulphuris, sive ignis, atque ab igne & ex igne procedens vitæ vegetativæ, mobilis, ac omnis excrescendo orientis augmenti principium existit. Ex his oritur Sal, sive corpus, aut terra, domicilium, & principium corporale duorum priorum, quæ sibi domicilium illud parant, & in ipso vires suas, & efficaciam suam exercendo, & exercendo funguntur munere, quod Creator Omnipotens ipsis imposuit. Ignis igitur caloris, motus, ac

(b) 2

vita